

NEVELÉSI PROGRAM**1. Bevezetés****1.1. Igazgatói előszó**

Az 1993-as pedagógiai programot megújító 1998-ban készült program legtöbb pontja újragondolásra, fejlesztésre, módosításra került. Változott az idő, a környezet, változtak a törvények, az elvárások, a feltételek.

A pécsi Gandhi Gimnázium és Kollégium, Magyarország első roma nemzetiségi, érettségit adó intézményeként akkor többet akart, mint egy lenni az oktatási intézmények sorában; vállalta a járatlan út kitaposását, a harcokat, a reflektorfényt. Ma már elmondhatjuk: beindította a küldetésében vállalt folyamatokat:

„Célunk, hogy Magyarországon az összes roma gyerek olyan minőségű képzésben részesüljön, mint nem cigány társaik, valamint a magyarországi nemzetiségekhez hasonlóan egy részük nemzetiségi intézményekben tanulhasson... Az oktatás mellett feladatunk elismertetni iskolánk, az ilyen típusú iskolák létezésének jogosultságát, feladatunk megteremteni az oktatáshoz szükséges pénzeszközöket, feladatunk felépíteni magát az iskolát, meg kell írunk a még soha nem volt nemzetiségi tanterveket, tankönyveket, szöveggyűjteményeket.

Feladatunknak éreztük továbbá, hogy ne csupán azoknak a gyermekeknek segítsünk, akik a Gandhi Gimnázium tanulói lettek, hanem megkíséreljük segíteni mindazon roma gyermekeknek, akik a magyar oktatási rendszerben vannak.”¹

A Gandhi Közalapítvány és intézménye: a Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium szétsugárzó hatása ma már vitathatatlan – sokan sokfelé indultak innen hivatásukat, munkájukat gyakorolni tarsolyukban a cigányság, a cigány gyermekek oktatásának egy újfajta szemléletével.

Ma már számtalan intézmény, program, projekt, innováció létezik Magyarországon ezen a területen.

A Gandhi Gimnáziumnak új célokat, más stratégiát kell megfogalmaznia – az építés, a kezdés, a megmutatkozás, a „láttatás” után a beillesztésre, a nyitásra, a minőségre és az együttműködésre irányítva figyelmünket.

A kezdeti gyors és többnyire viharos fluktuációt kövözően a tantestület létszáma és összetétele állandósulni látszik. Tréningek, megbeszélések, viták után kristályosodik a dolgozók közös cél- és feladatrendszere, összeérnek a vezetői és dolgozói elképzelések.

E beszélgetéseknek és a tapasztalatok összegzésének eredménye a következő oldalakon olvasható új pedagógiai program, melynek megvalósításával újratertjük intézményünket, alkotó munkánkkal a minőséget állítva a középpontba.

Ehhez kívánok mindnyájunknak sok sikert és jókedvet!

Pécs, 2005. március 31.

**Csovcsics Erika
igazgató**

1.2. A fenntartó

A Gandhi Alapítvány néhány havi előkészítő munka után 1992. április 11-én jött létre 18 jogi személyiségű szervezet, valamint nyolc magánszemély részvételével.²Az alapítvány célja olyan nemzetiségi, érettségit adó intézmények létrehozása és működtetése volt, melyek versenyképes tudással rendelkező diákokat

¹ Pedagógiai Program, 1998. február 4.

² A Gandhi Alapítvány, illetve a Gandhi Közalapítvány alapítóinak névsora olvasható az I sz. mellékletben.

képeznek, akik népükhöz kötődnek, s majdan - kibocsátó környezetükbe visszatérve, illetve e közösségekkel a kapcsolatot fenntartva - képesek lesznek azokat segíteni, újjászervezni.

A Gandhi Alapítvány alapítói széles társadalmi bázist jelenítenek meg. Alapítók lettek dél- dunántúli és országos roma szervezetek, ún. alternatív civil szervezetek, s neves cigány és nem cigány közéleti személyiségek. Az alapítói kör sikeres megválasztását bizonyíthatja az a tény, hogy az alapítványon belül nem jöttek létre a magyarországi romák etnikai csoportjai között, illetve a romák és nem romák között húzódó határvonalak.

A Magyar Köztársaság Kormánya, mintegy másfél éves előkészítő munka után, 1994 őszétől 1996 áprilisára hozta létre a Gandhi Alapítvány jogutódjaként, annak alapítóival együtt a Gandhi Közalapítványt.

A Gandhi Közalapítvány alapító okiratában meghatározottak a Gandhi Alapítvány céljainál bővebbek. Az alapító okirat szerint **a közalapítvány célja**, hogy "a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 85. §-ának (2) bekezdése, valamint a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 45. §-ának (2) bekezdése alapján **óvodák, általános és középiskolák alapításával és fenntartásával elősegítse nyitott szellemű, a tudományok iránt fogékony, népükhöz és anyanyelvükhöz kötődő cigány fiatalok képzését. Ennek érdekében a magyar társadalom támogatásával, az Alkotmány és a kisebbségi törvény szellemében óvodai, általános iskolai, középiskolai és felnőttképzést szervez, oktatási intézményeket működtet, s e célokhoz illeszkedő kiadói munkát folytat, kulturális tevékenységet fejt ki.**"

A közalapítvánnyá való átalakulással a Magyar Köztársaság Kormánya elismerte, hogy az alapítvány és intézményei által kitűzött célok összhangban állnak a Magyar Köztársaság törvényekben megfogalmazott feladataival, így azokat állami feladatoknak ismerte el.

Az elmúlt évtizedben Magyarországon, a régió más országaihoz hasonlóan, történelemalakító változások történtek. Létrejötték a demokrácia alapvető intézményei. E demokratikus intézményrendszer működésének, működtetésének alapattitűdjei, eszközei azonban jórészt még hiányoznak. A Gandhi Alapítvány alapítói, a Gandhi Gimnázium létrehozói elkötelezett hívei egy nyitott, szabadságelvű társadalom kialakulásának. Érdekeltek abban, hogy a magyarországi roma társadalom képviselői ugyanezen eszményt vallják.

1. 3. A Gandhi Közalapítvány Kuratóriuma 1996. november 6-án 12/96. sz. határozatával elfogadta hosszú távú stratégiáját³.

A kuratórium által meghatározott célok 4 pont köré csoportosíthatók:

1. A roma gyerekeknek egyenlő minőségű oktatást kell biztosítani a nem roma gyerekekével.
2. A magyarországi romáknak a történelmi nemzetiségekhez hasonlóan biztosítani kell a nemzetiségi intézményrendszert.
3. A Közalapítvány projektjeinek, illetve intézményeinek "kisugárzó" hatásúaknak kell lenniük.
4. A Közalapítvány projektjeinek, illetve intézményeinek oldania kell a romákkal kapcsolatos előítéleteket, elő kell segítenie a romák jobb megítélését a közvéleményben.

1. 4. Az iskola adatai

Az intézmény neve:	Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium
Székhelye és telephelye:	7629 Pécs, Komját Aladár utca. 5.
Telefon:	36 72/239-655
Fax:	36 72 539 660
E-mail:	info@gandhi.dravanet.hu
Honlap:	www.gandhi.dravanet.hu
Alapító, fenntartó:	Gandhi Közalapítvány
Intézmény típusa:	gimnázium és kollégium
Évfolyamok száma:	négy és öt
Képzési formák:	
Nappali rendszerű	

³ A hosszútávú stratégiát lásd a II. számú mellékletben

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Négy évfolyamos gimnáziumi képzés

Négy évfolyamos gimnáziumi képzés az Arany János Kollégiumi Program előkészítő osztályával

Nem nappali rendszerű

Négy-évfolyamos esti oktatás (felnőttoktatás)

Négy-évfolyamos levelező oktatás (felnőttoktatás)

Négy-évfolyamos távoktatás előkészítő osztállyal (felnőttoktatás)

Programok:

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja

1. 5.A pedagógiai program készítésének alapdokumentumai

- 1993. évi LXXIX törvény a közoktatásról - Köznevelési Törvény vagy KT – és módosításai
- 2003.évi törvény az esélyegyenlőségről
- 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és módosításai
- az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata
- 32/1997. (XI. 5.) MKM rendelet a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- az intézmény Pedagógiai Programja
- 2005/02 Az Oktatási Miniszter közleménye a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Program pedagógiai rendszer bevezetéséről

1. 6. A pedagógiai program hatálya

1. 6. 1. Személyi hatálya

- a tanulói jogviszonnyal rendelkező tanulókra
- a nevelőtestület tagjaira
- az intézmény más dolgozóira
- a tanulók szüleine vagy más törvényes képviselőjükre

1. 6. 2. Területi hatálya

- az intézmény területére, a belépéstől az elhagyásáig
- az intézményen kívüli, de az intézmény, a szülők vagy az iskolapolgárok által szervezett rendezvényekre
- minden olyan helyre, ahol a tanuló, az iskolapolgár az iskola képviseletében jelenik meg

1. 6. 3. Időbeli hatálya

- törvény vagy rendelet változása miatti, vagy a minőségirányítási programban leírt esetben és módon, illetve az érintett felek kezdeményezésére történő megváltoztatásig

1. 7. A nyilvánossága

1. 7. 1. A pedagógiai program mindenki számára hozzáférhető

- az intézmény igazgatójának irodájában,
- az iskolába való beiratkozáskor,
- a vezetőknél,
- a tanárikban
- a könyvtárban
- és az intézmény honlapján

2. Iránytű

2. 1. Küldetésnyilatkozat

Iskolánk roma **nemzetiségi** gimnázium és kollégium. Fontosnak tartjuk ezért, hogy végzett tanulóink

- rendelkezzenek saját népi kultúrájukhoz kapcsolódó ismeretekkel és érzelmi kötődéssel;
- tiszteljék, a magyarországi romák által beszélt nyelveket, s ez váljon identitásuk szerves részévé;
- tudják, hogy ők a Magyar Köztársaság egyenrangú polgárai, hogy olyan ország-lakosok, akik ebből eredően mindazt használhatják és használják, amit ez az ország nyújthat;

Elsődleges feladatunknak tekintjük, hogy nevelőmunkánk során olyan **kompetenciákkal** ruházzuk fel diákjainkat, amelyek

- Az élethosszig tartó tanuláshoz
- A felsőfokú tanulmányok megkezdéséhez,
- Az ott megvalósuló helytálláshoz,
- Az önálló életkezdéshez,
- A helyes önismerethez,
- Az együttműködő magatartáshoz,
- A munkaerőpiacon való tartós megfeleléshez szükséges **képességek, ismeretek felismerését, megtalálását, elsajátítását és alkalmazását segítik.**

Ezért

- Igyekszünk minél több szolgáltatást nyújtani, egyenletes minőségben.
- Eredményesen működünk megfelelő a szülő, a gyermek, a fenntartó és munkatársak elvárásának.
- Folyamatosan fejlesztjük az oktatás és a szolgáltatások tartalmát, kínálatát.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a kommunikációs alapkészségek, értelmi, szociális képességek fejlesztésére.
- Segítjük a pályaválasztást.
- Tervszerűen foglalkozunk a társadalmilag hátrányos helyzetű tanulókkal.
- Egész napos iskolaként igény szerinti kollégiumi szolgáltatással kiegészítve biztosítunk ellátást.
- Folyamatos évenkénti tervezett belső ellenőrzést, mérést, értékelést alkalmazunk.

2. 2. Értékrendünk

1. *Tevékenységi kör középpontjában belső partnereink állnak*

- Figyelembe vesszük a családok szociokulturális sajátosságait, a hozott értékeket, a szülők elvárásait, kéréseit, értékelését.
- Elfogadjuk, és kiindulási alapnak tekintjük a hozott tanulási hátrányokat és kompetenciahiányosságokat
- A diákok kívánságait teljesíteni igyekszünk iskolánk programjaiban leírt lehetőségek kihasználásával.
- A diákok egyéni boldogulását szem előtt tartva kívánjuk gyarapítani kommunikációs, szociális és problémamegoldó képességeiket.
- Belső partnereink (szülő, gyermek, munkatársak) elégedettségét együttesen és egymást támogatva igyekszünk kielégíteni.

2. *Folyamatosan fejlődünk*

- Folyamataink minőségét állandóan javítjuk.
- Munkánkat a teljesítmény állandó javulása jellemzi.
- Módszertani repertoárunkat folyamatosan bővítjük és kiválasztjuk a céljainknak legmegfelelőbb pedagógiai módszereket;

3. *Etikus magatartást tanúsítunk*

- Számunkra a megbízhatóság az elsődleges, amit ígérünk, azt megtartjuk.
- Ha a kérés nem teljesíthető, tudunk nemet mondani.
- Szabályainkat és törvényeket meg és betartjuk.
- Viselkedésünkkel, munkánkkal, résztvevő tevékenységeinkkel mintát (választást) szolgáltatunk diákjainknak.

4. *Harmóniában élünk a természettel*

- Kötelességünknek tartjuk az energiával és anyagokkal való takarékos gazdálkodást.

5. *Igényesek vagyunk*

- Munkánkat minden területen igényesség jellemzi.
- Megfontoltan döntünk, kerüljük a túlzott kockázatot.
- Magas követelményeket tűzünk magunk elé.

- Munkahelyi környezetünk rendezett, tiszta és kulturált.

6. Munkatársaink elégedettségére törekszünk

- Olyan munkahelyi környezetet teremtünk, ahol a munkatársak jól érzik magukat.
- Az átlagot meghaladó jövedelmet és szociális szolgáltatásokat nyújtunk lehetőségeink korlátai között munkatársainknak.

7. Munkánkra pozitív emberi kapcsolatok jellemzők

- Udvarias és egyenes beszéddel, építő visszajelzésekkel kölcsönös bizalmat és jó légkört teremtünk.
- Csapatunkat tudatosan építjük, döntéseinket munkatársaink bevonásával hozzuk.
- Támogatjuk a hasznos egyéni kezdeményezéseket, innovációkat.
- Partnereinkkel állandó, nyílt, folyamatos partneri kapcsolatot tartunk fenn.
- Úgy bánunk másokkal, ahogy szeretnénk, hogy velünk is bánjanak.

Minden iskolapolgár számára elsődleges alappillérek:

- Színvonal és minőség
- Önfegyelem
- Önirányítás
- Együttműködés
- Nyitottság
- Helytállás
- Tisztesség
- Következetesség

2. 3 Pedagógiai alapelveink

- Előnyben részesítjük az egyenrangúságon és együttműködésen alapuló munkaformákat.
- Megvalósítjuk a differenciált feladatmegoldást és értékelést az egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Értő figyelemmel és tisztelettel fordulunk tanulóink felé.
- Naprakész, beavatottságot, együttműködést, támogatást biztosító kapcsolatok alakítunk ki.
- Tevékenységeinket, értékelésünket, visszajelzéseinket a következetesség jellemzi.
- Tudatában vagyunk annak, hogy a motiválás, az aktivizálás pedagógiai feladatunk.
- Tevékenységeink, oktatásunk során előnyben részesítjük a korábbi ismeretek bevonására, a tapasztalatokra, kísérletezésre, szemléltetésre, vizualizálásra alapozó munkaformákat.
- Elfogadjuk, támogatjuk és fejlesztjük az alkotói és kritikai attitűdöket, mivel úgy gondoljuk, hogy a kritikai magatartás révén felszámolható a közömbösség. Az adott helyzethez való kritikai viszony kapcsolja az egyént - gondolatilag, érzelmileg és tevékenységét illetően egyaránt - a közösség ügyeihez.

2. 4. Helyzetelemzés

2. 4. 1. A Gandhi Gimnázium helyzete és szerepe a magyar közoktatási rendszerben

Iskolánk még mindig az egyetlen roma nemzetiségi középfokú érettségit adó intézménye a magyar oktatási rendszernek. Továbbra is nehezen értelmezhető és nagy szakmai körültekintést igénylő feladat **a szülők és a diákok által választott** nemzetiségi oktatás és az el nem fogadható szegregált oktatási formák elkülönítése. A mai oktatási kormányzat nagy hangsúlyt helyez az integrált oktatási formák bevezetésére és megvalósításra, és ennek minél gyorsabb és hatékonyabb működtetése céljából különböző ösztönzőket és szakmai támogatási eszközöket vezetett be. Intézményünk eredményeivel és szakmai munkájával bizonyította a roma nemzetiségi oktatás minőségi megnyilvánulásának valódi integráló erejét. Az integráció indikátorának az érettségiző diákok számát és a végzett diákok továbbtanulásának és munkaerő-piaci elhelyezkedésének arányát tartjuk.

2. 4. 2. A Gandhi Gimnázium helyzete és szerepe a dél-dunántúli régióban és Pécs városában

A gimnázium túlnyomórészt a dél-dunántúli régióból toborozza diákjait, de megnőtt az érdeklődés programjaink iránt más megyék településein is. Az általános iskolák megtartó erejének növekedését mutatja, hogy

sokkal többen jelentkeznek a négy évfolyamos képzésünkre, mint a hatosztályos formára. Ez azt is jelenti számunkra, hogy ma már a bejövő korosztály nem 12-13 éves gyerekeket, hanem a 14-15, nem ritkán 16-17 éves fiatalokat foglalja magába.

Az iskolát nem a jó vagy kitűnő eredményű tanulók keresik, hanem azok, akik eredményeik alapján nem kerülhetnének érettségít adó intézményekbe. Ez magyarázza valamennyire az évek során csak lassan csökkenő lemorzsolódási arányt. Azonban azok, akik eljutnak az érettségiig, túlnyomórészt felsőoktatásban vagy érettségihez kötött szakképzésekben folytatják tanulmányaikat.

A gimnázium presztízse a fent említett okok miatt a városban nem túl magas.

Pécssett a gimnázium nem illeszkedik szervesen az önkormányzati iskolák körébe, bár a kapcsolat vezetői szinten megvan, illetve néhány gimnáziummal programokban és probléma-megbeszélésekben is megnyilvánul.

2. 4. 3. A tanulók szociális háttéré⁴, egyéni készségei, képességei fejlettsége, tanulási késztetése, eredményeik

Szociális és települési hátrány

Tanulóink többsége kisteleplülésről vagy nagyobb települések peremvidékeiről, nagy és szegény családból érkezik, ahol a szülők egyike vagy sok esetben mindkettő munkanélküli. A családokban ritka az értelmiségi, de még az érettségizett rokon is. Ennek ellenére a család és a szülők rendkívül támogatóak, fontosnak tartják a tanulást, gyermekeik előmenetelét. Egyre gyakoribb, hogy testvérek járnak a különböző évfolyamokra, esetenként az idősebb testvér már érettségizett nálunk. A távoli településeken lakó családokkal kiutazások, látogatások útján tartjuk a kapcsolatot, hiszen számukra nehezen megoldható a Pécsre utazás. Fontos szem előtt tartanunk azt a tényt, hogy tanulási pálya-minták hiányában nagyobb felelősség hárul a pedagógusokra és az iskolára mind a modellnyújtás, mind a motiváció területén. A tanulási, iskolai út megszakítása könnyebben elfogadható azokban a családokban, ahol korábban mindenki abbahagyta tanulmányait, illetve tanulással kapcsolatos élményei negatívak, frusztrálók, nem ösztönzők.

Konfliktuskezelési stratégiák, érintkezési formák

Az iskolai hétre otthonyhagyott problémák, a szülők szeme elől elkerülés, a sok hasonló sors számtalan esetben feszültséget, agressziót vagy éppen menekülést vált ki a diákokból, melynek kezelése a szociális munkás, a pedagógusok, a nevelők feladata.

Tanulási hátrányok, kompetencia-hiányok

A gyerekek többsége közepes iskolai eredménnyel, kevés ismerettel, hiányos kompetenciákkal érkezik gimnáziumunkba, ami meglehetősen ellentmond a gimnáziumokról alkotott általános képnek. Egy dologban biztosak, hogy tanulni és később továbbtanulni szeretnének. Ezt az erős motivációt kell fenntartani, erősíteni, illetve az ehhez szükséges erőfeszítéseket és önfegyelmet tudatosítani, kifejleszteni.

Szocializációs különbségek

A tanítás-tanulás szempontjából fontos tudatában lennünk annak, hogy a szegény családokból származó gyerekek a korai szocializáció során nem túl gyakori esetben jutna hozzá az iskolai tanulást előkészítő játékokhoz, élményekhez. Nem rendelkeznek a világ kicsinyített másának különböző játékká alakított modelljével, az ügyességet, logikát, tudást fejlesztő képeskönyvekkel, eszközökkel, nem utaznak külföldre – sokszor belföldön sem -; mindennapi életük is nélkülöz nagyon sok olyan eszközt és élményt, amire az iskolában építenek, utalnak. Ez azt jelenti, hogy a középiskolai tananyagot érzékletessé, foghatóvá kell tenni, teret kell engedni a tevékenységen keresztül tanításnak, az élményszerűségnek, hogy igazán rögzüljön az ismeret. A tevékenykedtető-együttműködő tanulási formákat támogatja a nagycsaládi életforma, ahol mindenki részese mindenki életének, problémájának, örömeinek.

A fentieket figyelembe véve nagy eredménynek tartjuk az eddigi érettségiző és továbbtanuló diákok arányát, a nyelvvizsgálók számát, a kulturális és sporteredményeket, a nemzetközi és belföldi kapcsolatokban betöltött szerepünket.

⁴ Szociális háttér elemzését lásd a III. sz. mellékletben

2. 4. 4. Személyi feltételek

- Az intézmény szakos ellátottsága biztosított.
- Fontosnak és az iskola pedagógiai alapelveinek tartjuk a **módszertani sokszínűséget**, kiemelten a **kooperatív technikákat** és a **projekt módszert**.
- Előnyben részesítjük az erre irányuló továbbképzéseket.
- Hangsúlyt helyezünk a kompetenciák fejlesztésére.
- Nagyon fontos erősségünk az itt dolgozók többségének szakmai elkötelezettsége, mely jó alap a többszintű munkahelyi együttműködési modellek kidolgozására.
- Feltétlen prioritást élvez az iskolai kultúra és légkör fejlesztése, figyelembe véve a kamaszkori sajátosságokat és a kortárs csoport iskolai légkörre gyakorolt hatását.

2. 4. 5. Objektív intézményi adottságok

- Az intézmény - újdonsága és egyedisége folytán - a gimnáziumok és kollégiumok sorában felszereltség területén előkelő helyet foglal el.
- Korszerű lakószobák, tanterem, ebédlő és konyha, szakköri termek, közös helyiségek állnak rendelkezésünkre.
- Számítógép állományunk és a természettudományos képzés eszközállománya folyamatos fejlesztésre szorul, és egyre bővül.
- Kiemelhetjük a szép és praktikus sportcsarnokot, mely nem csak az iskola és kollégium igényeit elégíti ki, hanem bérbeadásával bevételt is termel intézményünknek.
- Ugyancsak külön érdemel említést könyvtárunk, amely a Niermann Alapítvány támogatásával készült el, és egész napos nyitva tartásával, felszereltségével az egyik legkedveltebb hely az iskolában.
- A tanterem berendezését folyamatosan cseréljük a kooperatív tanulási technikákat támogató, hogy megvalósítsuk a tanulóbarát környezetet.

2. 5. Gandhi Gimnázium és Kollégium cél- és feladatrendszere

1. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai célok				
Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> • Megegyezéssel, tárgyalással konfliktuskezelés alkalmazása • Agresszív megnyilvánulások csökkentése 	<ul style="list-style-type: none"> • Konfliktusmegoldás tárgyalással módjának aránya • Egyéni panaszok száma • Pedagógus beavatkozások száma • Nyugodt magatartás az órákon – fegyelmezési problémák nélküli órák száma • Esetmegoldó megbeszélések száma 	<ul style="list-style-type: none"> • Növekszik • Csökken • Csökken • Növekszik • Növekszik 	<ul style="list-style-type: none"> • A szabályok megismertetése, közös szabályalkotás • A konfliktuskezelés eljárásainak kialakítása, elsajátítása • Diáktanács létrehozása a DÖK-ön belül 	<p>Dráma és szituációs játékok</p> <p>Projekt hetek</p> <p>Az egymásra utalásra építő/irányuló feladatok a tanórákon</p> <p>Minden elfogadhatatlan esetet megbeszélünk kiértékelünk az osztályfőnöki, a patronus, a tanácsos beszélgető körön.</p> <p>türelmi, lazító gyakorlatokat építünk be a délutáni foglalkozásokba</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Kitartás fejlesztése 	<ul style="list-style-type: none"> • vállalt feladatok száma • vállalt feladatok teljesítésének időtartama • elégedetlenség kifejezésének kulturált módja aránya 	<ul style="list-style-type: none"> • növekszik • pontos • növekszik 	<ul style="list-style-type: none"> • Motiváltság és céltudatosság fejlesztése • Türellem fejlesztése • A jutalmazási rendszer alapos kidolgozása 	<ul style="list-style-type: none"> • Differenciált tanulásszervezést alkalmazunk az órákon • Monotoniatűrést fejlesztő feladatok alkalmazása tárgyból és a délutáni elfoglaltságok között • Közös munkáknál mindenkinek körülményeihez igazított ellenőrizhető feladatot adunk
<ul style="list-style-type: none"> • Reális önismeret, önbizalom kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Kritika elfogadásának aránya • Pályaválasztás eredményessége • Választott és vállalt feladatok teljesítése • Teljesítés értékelésének elfogadása • Önértékelésen alapuló vállalások teljesítése 	<ul style="list-style-type: none"> • Értékelések feletti konfliktusok és panaszok számának csökkenése • A vállalt vagy kiadott feladatok teljesítése megtörténik • Határozott, kulturált megnyilvánulások tapasztalhatók. 	<ul style="list-style-type: none"> • A modern önismereti technikák elsajátítása • Közös nyomon követés és feladatértékelés a pedagógussal • A roma identitás építése 	<ul style="list-style-type: none"> • Szituációs és dráma játékok • Önismereti tesztek • Playback színház • Pályaorientációs gyakorlatok • Délutáni osztályfőnöki - nevelői kör • Értékelés és önértékelés negyedévenként • Roma projektnapra témák feldolgozása, megbeszélése • Roma személyiségek meghívása
<ul style="list-style-type: none"> • Önállóság • önrányítás, • önfegyelm kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Problémák felnőtt segítségével történő megoldásának aránya • Felelősséggel járó feladatok vállalásának és teljesítésének száma 	<ul style="list-style-type: none"> • Információ – helyzetgyakorlatok eredményessége • Önálló szervezés, ötletek száma • Házi dolgozatok • Feladatok pontos, a megállapodás szerinti teljesítése 	<ul style="list-style-type: none"> • A felnőtt és kortárs segítség folyamatos leépítése • Önálló feladatok értékelésének kritériumrendszerének elkészítése • Közös munka pontosan tisztázott feladatmegosztással • Egyéni projektek egyre csökkenő felnőtt segítséggel 	<ul style="list-style-type: none"> • Kooperatív munkaformák alkalmazása • Ügyintézési, szervezési feladatok átadása a DÖK, érdekegyeztető fórum • Teamek alakítása feladatokhoz, programokhoz pontosan adjuk a feladatokat.

2. Az értelem fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai célok				
Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
<p>Tanulási motívumok fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konkrét válaszok a tanulás értelmére, céljára • Felkészülés az órákra • Tanórán kívül a tanulással kapcsolatos tevékenységek aránya 	<ul style="list-style-type: none"> • Minél kevesebb külső ösztönző használata szükséges • Lemorzsolódás aránya csökken a következő 5 évben: a bejövő évfolyamok létszáma 10.-re maximum 	<ul style="list-style-type: none"> • Tanári eszköztár fejlesztése a kíváncsiság felkeltésére • A tanulás értelmének megmutatása • Hatékony ösztönző rendszer kialakítása 	<ul style="list-style-type: none"> • Az ismeretek problémába, kérdésbe ágyazott felépítési elv • Sikeres, eredményes életutak, példák, bemutatása • Sikerek ünneplése – reggeli kör, negyedévenként

		<p>10 %-kal, érettségiig további 10 %-kal csökken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kutatásokban, projektekben résztvevők száma nő 		<p>stb. Célok, példák rendszeres erősítése a sz. közös beszélgetésekben</p>
<p>Értelmi képességek és kompetenciák fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • a bemeneti és az évközi felmérések eredménye • félévi és év végi teljesítmények eredménye • olvasás mértéke • standard szövegértési teszt eredménye a 0. és a 10. évfolyamon, • természettudományos tárgyakban a feladatok megértésének eredménye 	<ul style="list-style-type: none"> • A leggyengébben teljesítők mért eredményei 10 %-kal javulnak 3 év átlagában. • Az átlag legalább 5 %-kal javul 5 év alatt <p>A többlépcsős feladat megoldási készség a tanárok értékelése alapján javul.</p>	<p>Tantárgyi mérések standardizálása intézményi szinten A mérések eredményeinek közös, egységes megbeszélések Rendszeres év eleji/ évközi/ év végi mérések bevezetése Értékelő megbeszélések rendszeresítése</p>	<p>Bementi mérések Évközi mérések A méréseken alapuló egyéni fejlesztés elkészítése tantárgyanként, illetve általános kompetenciákat tekintve Differenciált tanórák tartása</p>
<p>Önálló tanulási stratégiák kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tanulási tervek megjelenése • Információhordozók használata • Tudatos pályaorientációs tervek megjelenése 	<ul style="list-style-type: none"> • A tanulási tervek teljesülnek, félév alatt egyénileg egyre pontosabbak, melyek a tanórai teljesítmény javulásán mérhetők • A készülés nem kizárólag a tankönyvön alapul, a hivatkozásokban növekszik az információ más forrásainak megadása • Az érdeklődés irányának megfelelően, a fő tárgyakban kimutathatóan jó a diákok teljesítménye. 	<p>A tanulók egyéni haladásának nyomon követése A mérések eredményei alapján a továbbhaladás stratégiájának kidolgozása A szövegértési feladatok metodikájának megismerése-megismertetése Az egyes tantárgyak tanulási stratégiáinak megismerése A házi feladatok hatékony elkészítésének ellenőrzése Hatékony tanulási technikák kialakítása</p>	<p>Tanulói típusok megállapítása a módszer-projekthéten Típusokhoz illeszkedő tanulási módszertan órakon Az eredmények értékelése/ közzététel diagramm/táblázat Tanulási napló vezetése Tanulópárok kialakítása Könyvtári órákon információkeresés Informatika órákon információkeresés</p>

3. A tehetség, képesség kibontakoztatására irányuló célok				
Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
Tanulással, művészeti és sport tevékenységgel kapcsolatos kiemelkedő tehetségek felismerése, segítése és gondozása, a részvétel lehetőségének biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> A tanítási órán megjelenő differenciálás aránya A különböző tevékenységekben résztvevő diákok száma Tevékenységek spektruma és száma Az önképzőkörök megjelenése Megmérettetés iskolán belül és kívül – versenyek, vetélkedők – résztvevők száma Eredmények a versenyeken, bemutatókon 	<p>Az órák tervezésben megjelenik a kiemelkedő tanuló külön foglalkoztatása</p> <p>Nagyobb számú diák kapcsolódik be több tanórán kívüli képzőkörbe</p> <p>Nő a versenyeken résztvevők száma</p> <p>Eredményesen szerepelnek a diákok a versenyeken</p> <p>Sokszínű tevékenységi kínálat van jelen az iskolában</p> <p>Meghívások, szereplések, bemutatók száma nő</p>	<p>Módszertani kelléktár bővítése</p> <p>Pályázatok</p> <p>Versenykiírások naprakész ismerete</p>	<p>Továbbképzés/önképzés</p> <p>Aktív szakmai munkaközösségek havonta összeülnek, neveznek és felkészítenek a versenyekre</p> <p>Szakkörök, műhelyek hetente működnek</p> <p>Házi versenyeket szervezünk</p>
<p>Speciális képességek kibontakoztatásának lehetősége:</p> <p>Szervezési és vezetési képességek</p> <p>Kommunikációs képességek</p> <p>Szociális, segítő képességek</p> <p>Problémamegoldó képesség</p> <p>Konfliktuskezelési képesség</p>	<ul style="list-style-type: none"> diákok szervezésében megjelenő programok száma e programok értékelése iskolarádió, újság, weblap értékelése DÖK részvétele a konfliktuskezelésekben és megoldásokban Segítő tevékenységek megjelenése a környezetben Önkormányzatiság megjelenése osztályszinten: ODB 	<p>A diákok nagyobb arányú részvétele a programok szervezésében és bonyolításában, ügyek intézésben, értékelésekben</p> <p>A diák-média az iskolában rendszeres és kiszámítható</p> <p>Az érdekegyeztető fórum sikeresen oldja meg az ügyeit</p>	<p>Ösztönzés</p> <p>Pályáztatás (gyerekcsoportok számára) az iskolarádió működtetésére, egy rendezvény megrendezésére</p>	<p>Segítő tanárok pályázati kiírást készítenek</p> <p>Minden feladatnál, programnál diák-teamek alakulnak</p> <p>Tréningeket szervezünk évente kétszer a diákfelelősök számára</p> <p>Minden információt megbeszélnek az osztályok</p> <p>Pontos magyarázatot kapnak az információk mellé</p> <p>Kérdések lehetősége – fórumok</p> <p>Panaszkezelés menetét kidolgozzák a diákok</p>

4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatására irányuló célok				
Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
A lemorzsolódás, az elégtelenek, a bukások számának csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> Bukások száma Elégtelenek száma Iskolát elhagyók száma 	<ul style="list-style-type: none"> Csökken Csökken Csökken 	<p>Egyéni tanulási képességek megismerése, ahhoz való alkalmazkodás</p> <p>Motiváció növelése</p> <p>Életvezetési és környezeti problémák feltárása</p>	<p>Differenciált tanulásszervezési technika tanórákba</p> <p>Délutáni tanulásegítés, tanulásmódszertan</p> <p>Az erősségekre építve választanak tevékenységeket a diákok</p> <p>Személyes beszélgetések, esetmegbeszélés</p> <p>Délutáni osztályfőnök-nevelői óra</p> <p>Családokhoz kiutazás</p> <p>Külső segítő intézmények bevonása</p>
A hiányzások csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> Hiányzások száma Igazolatlan hiányzások száma 	<ul style="list-style-type: none"> Csökken Csökken 	<p>Az okok feltárása</p>	<p>Rendszeres adminisztráció (a hiányzások kiderítése) – személyes beszélgetés</p>

			Motiváció növelése	Szülőkkal megbeszéljük a problémát Az iskolai lemaradást pótolni kell A tanórákon vonzó témákat és tanulási módszereket alkalmazunk Lásd: 2. értelem fejlesztése alatt
Sikeresség érzésének kifejtése	<ul style="list-style-type: none"> Feladatok vállalása és teljesítése Iskola- és teljesítményértékelések Önértékelés 	<ul style="list-style-type: none"> Teljesített feladatok és szerződések aránya nő Az iskolai értékelések több pozitív értéket tartalmaznak Az önértékelések pozitív tartalma reálisan nő, és a külső értékeléssel összhangban van. 	Sikerek számontartása és elismerése Erősségekre építés	Választható és kötelezően választható széles skáláját nyújtjuk Sikereinket nyilvánossá tesszük: honlap, Díjakat adunk át Gandhi Napokon Minden sikert elismerünk és megünnepszülünk iskolai szinten

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos célok				
Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
Az összetartozás és a kölcsönös felelősség fejlesztése	Az iskolához tartozás szimbolikus hagyományai, rítusai, szokásai, programjai Az összetartozás kommunikációjában való részvétel aránya	<ul style="list-style-type: none"> az iskola hagyományaiban, programjaiban, éves tervében megjelennek hagyományok, s a programok meg is valósulnak különböző kommunikációs lehetőségek jelennek meg, s ezen minél többen részt vesznek (weblap, újság, rádió, vendégek fogadása, stb.) 	<ul style="list-style-type: none"> A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása. Iskolai jelmondat választása Lehetőség teremtése a megbeszélésekre, kommunikációra, nyilvánosságra 	<ul style="list-style-type: none"> Rendezvények, programok, projektek előkészítése, bonyolítása diákok bevonásával Pályázat jelmondatra Weblap Újság Rádió Diákügyelet, vendégfogadások
Értéktanteremtés	Minőségi és etikai kódex szabályainak betartásának aránya Termékek produkciók, programok	<ul style="list-style-type: none"> Minőségi programok, értékek száma nő 	<ul style="list-style-type: none"> A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése. 	<ul style="list-style-type: none"> Alkotói körök, tevékenységek megvalósítása
Egészséges és kulturált életmódra nevelés	Aktívan látogatott tömegsport száma Szabadban töltött idő mennyisége Elmaradt testnevelés órák száma Lógások száma Igazoltsági és igazolatlan hiányzások száma Versenyek száma Egészségkáros szenvedélyek előfordulásának gyakorisága	<ul style="list-style-type: none"> A mozgással töltött idő mennyisége diákonként és összességében is nő A dohányzásról leszokók száma nő 	<ul style="list-style-type: none"> Diákok bevonása a tervezésbe 	(a környezettudatossághoz hasonlóan) <ul style="list-style-type: none"> Tájékoztatók és fórumok osztályonkénti részvételével Felelős energia bizottság alakítása Bizottsági tervezés és akcióterv készítése támogatással Terv megvalósítása, bevezetése
Demokratikus eljárások és formák alkalmazása	Kisközösségi szinten – diákok által szervezeten – bonyolított eljárások száma Diákok részvétele előkészítésben, döntésben, értékelésben	<ul style="list-style-type: none"> Növekszik a diákok száma és aktív részvétele az önkormányzati formákban 	<ul style="list-style-type: none"> Az önkormányzás képességének kialakítása. 	<ul style="list-style-type: none"> ODB megalakítása és működtetése Panaszok kezelése Program előkészítés, tervezés, bonyolítás Diákvezető-tréning
Környezettudatosság fejlesztése	Az iskola épületének és környezetének szemetessége	<ul style="list-style-type: none"> A szemét mennyisége csökken Az energia takarékos felhasználása 	<ul style="list-style-type: none"> A felelőtlen magtartás következményeinek tudatosítása 	<ul style="list-style-type: none"> Tájékoztatók és fórumok osztályonkénti részvételével

	Energiafelhasználás mértéke, számlák Diákok bevonásának mértéke a takarítási munkálatokba	nő, a számlák értéke kimutathatóan csökken • A diákok nagyobb arányban részt vesznek a környezet rendbetételére irányuló erőfeszítésekben.	• Diákok felelős megbeszéléseinek és döntéseinek támogatása	• Felelős energia bizottság alakítása • Bizottsági tervezés és akcióterv ké- táogatással • Terv megvalósítása, bevezetése
--	---	--	--	--

6. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő diákok bevonásával kapcsolatos célok

Célok	Indikátorok	Teljesítési kritériumok	Feladatok	Tevékenységek
A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő diákok számának csökkentése, a problémák megoldása	<ul style="list-style-type: none"> Magatartási problémás diákok száma Viselkedési problémák száma Szociometriai mérések eredménye 	<ul style="list-style-type: none"> Az induló osztályokban arányban csökken a magatartási problémás diákok száma Csökken A szociometriai mérések csökkenő periférián lévő gyereklétszámot mutatnak 	<ul style="list-style-type: none"> A magatartási problémák felismerése Segítségnyújtás Többi tanuló védelme 	<ul style="list-style-type: none"> Szociometriai méréseket készít az o- évente legalább háromszor Osztályfőnök – nevelő - szociális m- esetmegbeszéléseket tart A családot felkeressük és bevonjuk A diákkal szerződést kötünk Szociális munkás a megfelelő segítő megkeresi (Nevelési tanácsadó, me- pszichológusok, gyerekjóléti szolgál- tók) Közösségépítő projekthez tartunk A diák választhat alkotó tevékenység- sport tevékenységek közül Kudarccal más iskolák keresésére

7. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Célok	Indikátorok eredményességet mérő, jelző elemek	Teljesítési kritériumok mikor tekintjük a célt teljesültnek	Feladatok	Tevékenységek
• Anyagi problémák ne akadályozhassák a tanulmányi előmenetelt	<ul style="list-style-type: none"> Étkezésen résztvevők Programokon résztvevők Tankönyvet használók Hazautazások és visszautazás Ruházkodás 	<ul style="list-style-type: none"> A részvétel teljeskörű 	<ul style="list-style-type: none"> Pontos kép a családok anyagi helyzetéről Pontos adminisztráció Igazságos támogatási rendszer működtetése 	<ul style="list-style-type: none"> Családlátogatáson megfigyelések rögzítése Igazolásokat beszedjük Hetente hazautazós pénzt adunk Étkezési támogatást biztosítunk mindenkinek, illetve további kedvezményt a kérvényezőnek, amennyiben megfelel a kritériumoknak. Tankönyveket a könyvtárból kölcsönözhetnek a diákok Ruhát választhatnak az iskolai ruharaktárból Segítünk az ösztöndíjak pályázataiban Támogatjuk a nyelvvizsga és a jogosítvány megszerzését Nagy vagy teljes mértékben hozzájárulunk a programok, kirándulások, utazások költségeihez

8. . A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok				
Célok	Indikátorok eredményességet mérő, jelző elemek	Teljesítési kritériumok mikor tekintjük a célt teljesültnek	Feladatok	Tevékenységek
<ul style="list-style-type: none"> Hozzájárulni a gyermek testi, értelmi és erkölcsi fejlődésének, családban történő nevelkedésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettségének megelőzéséhez (prevenció) Hozzájárulni a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez Hozzájárulni a gyermek családjából történő kiemelésének megelőzéséhez 	<ul style="list-style-type: none"> A tantestülettől iskolai szociális munkáshoz érkező jelzések száma A gyermekek illetve azok családjaik segítségkérésének száma Az intézményen kívülről érkező jelzések száma A szociális munkás által nyújtott szolgáltatások (egyéni konzultáció, csoportokkal végzett munka) Súlyosabb problémák esetén jelzések illetve együttműködések száma gyermekjóléti illetve egyéb segítő intézményekkel A szociális munka más eszközeinek és módszereinek alkalmazásainak száma (pl.: fegyelmi tárgyaláson való részvétel) 	<ul style="list-style-type: none"> a diákok körében egészséges (testi, lelki, szociális jólét) életstílus kialakulása a diákok körében - a mindenkori társadalomra átlagosan jellemző -devianciák előfordulási arányának mérséklődése 	<ul style="list-style-type: none"> A tantestületből érkező jelzések összegyűjtése Gyermekek illetve azok családjainál jelzett problémák fogadása, kezelése, Fogadni, koordinálni az intézményen kívüli jelzéseket Közös munka kezdeményezése és fenntartása a területileg illetékes gyerekjóléti szolgálatokkal Információ szolgáltatás a diákok és családjaik számára (temetési segély, más szociális ellátások) 	<ul style="list-style-type: none"> Részvétel a tantestületi értekezleteken Részvétel a szociális szakemberek által szervezett esetmegbeszélőn, védelembevételi tárgyaláson Érdekképviselés Egyéni esetkezelés, csoport foglalkozások közösségi szociális munka

9.Szervezeti célok				
Célok	Indikátorok eredményességet mérő, jelző elemek	Teljesítési kritériumok mikor tekintjük a célt teljesültnek	Feladatok	Tevékenységek
<p>Az iskola kultúrájának légkörének alakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> Programokon való részvétel aránya Értékelőívek, elégedettség mérések eredményei Vendégek, látogatók véleménye Az intézményben töltött idő Az iskola épületének látványa 	<ul style="list-style-type: none"> A vélemények és értékelések pozitívak A programokon, rendezvényeken, közös időtöltéseken mindenki aktívan részt vesz. Az iskolapolgárok szívesen tartózkodnak az intézményben 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none">

<p>Szabályozó és alapküldokumentumaink aktualizálása, kiegészítése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Működés gördülékenysége • Bizonytalan, egyszerű megoldások száma • Automatizmusok, rutinok aránya • Érthető feladatok és kompetenciahatárok mennyisége • Közvetlen vezetői utasítások, megoldások aránya a mindennapokban 	<ul style="list-style-type: none"> • A dokumentumokat mindenki ismeri és használja • A tanév menetében egyre több az automatizmus és egyre kevesebb az egyszerű – és a vezetői beavatkozást igénylő - megoldás • Minden szereplő számára világosak az elvárások és a feladatok 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Továbbképzési terv elkészül</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Továbbképzéseken résztvevők száma • A továbbképzések spektruma 	<ul style="list-style-type: none"> • Szakértelem megjelenése a legtöbb területen • 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>A pedagógusi munka szakmai értékelése elkészül</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elégedettségmérések • Feladatok számon kérhetősége • Többletmunka mérhetősége • 	<ul style="list-style-type: none"> • A szakmai elvárások világosak az itt dolgozók számára • Azok dolgoznak itt, akik elfogadják a munkakörrel járó feladatokat, és teljesítik az elvárásokat 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Módszertani sokszínűség, kiemelten a kooperatív technikák és a projekt módszer.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elégedettségmérések az órai munkával kapcsolatban • Óratervek, óralátogatások • Hiányzások • Teljesítés az órákon diákonként, csoportonként 	<ul style="list-style-type: none"> • Minél többen alkalmaznak óráikon a frontális módszertől eltérő módszereket • A módszerek alkalmazásával csökken a tanulási kudarcnak kitétt tanulók száma, csökken a bukások száma, a lemorzsolódás 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Szakirodalmi műveltség fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Műhelymunka • Óralátogatások • Megbeszélések • Elméleti írások 	<ul style="list-style-type: none"> • A pedagógiai elméleti szakirodalomra alapozva tekintjük át éves munkánkat, teljesítményünket • Minél többen kezdenek elméleti írásokat is alkotni 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Tanulóbarát környezet kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A rongálások száma • Szemléltetés alkalmazásának mértéke • Többfajta tevékenység használata az órán • Az együttműködések aránya 	<ul style="list-style-type: none"> • A környezet segíti a tanulás tervezésekor leírtakat • A tanulás során az együttműködési normák, szabályok kialakulnak 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •
<p>Többszintű munkahelyi együttműködési modellek kidolgozása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Műhelymunka-megbeszélések száma • Műhelyek száma • Születő dokumentumok, eredmények száma, aránya • Hatás mérése a mindennapi munkában 	<ul style="list-style-type: none"> • A műhelyek a tanítás-tanulási és a nevelési folyamatot segítik • Közös feladat-, adat-, kép-, és más taneszköz-bankok jönnek létre 	<ul style="list-style-type: none"> • 	<ul style="list-style-type: none"> •

3. Az iskola képzési formái

A Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium nyelvoktató típusú, cigány nemzetiségi gimnáziumi képzést nyújt diákjainak

1. **négyosztályos** szervezeti keretben; illetve

2. **négyosztályos szervezeti keretben egy előkészítő évvel**, melyhez ötéves kollégiumi program járul.

Ez utóbbi képzési forma az Oktatási Minisztérium „Hátrányos Helyzetű Tanulók Kollégiumi Programjának”⁵ pedagógiai rendszerén alapul.

3. Felnőtt diákjaink **levelező és esti**⁶ oktatási formában kapcsolódhatnak be a gimnáziumi képzésbe, három, illetve négy évfolyamos szervezeti keretben.

3. 1. Általános elvek és formák

3. 1. 1. A képzés szakaszai

Az iskola képzése hagyományosan évfolyamokra tagolódik. Bizonyos évfolyamok céljaik, tevékenységük, formalizáltságuk okán összekapcsolódnak és szakaszokat alkotnak képzési rendünkben.

Az **előkészítő szakaszba** tartozik az Arany János Program előkészítő 0. évfolyama.

Célja a többnyire tanulási hátrányokkal és kompetencia hiányokkal érkező diákok felkészítése a gimnáziumi tanulmányokra, illetve azon diákok segítése, akiknek nem javasoljuk a gimnáziumi tanulást a későbbiekben. (A más típusú intézménybe irányítottak száma arányosan csökken a felvételt megelőző beszélgetéseken alkalmazott módszerek tökéletesedésének arányában.)

Tevékenységei, témái és feladatai elsősorban az általános tanulási kompetenciákra és a motiváció erősítésére, tudatossá tételére irányulnak.

Az **alapozó szakaszba** a 9. és 10. évfolyam tartozik.

Célja az ismereteknek minél szélesebb spektrumú bővítése, a diákok önismeretének, önállóságának fejlesztése, a tanulási kompetenciák és a megszerzett ismeretek alkalmazása.

Tevékenységei, témái és feladatai elsősorban az önálló tanulás, a tanulási igény, a kitartás fejlesztésére irányulnak.

A **pályaaorientáció szakasza** a 11-12. évfolyamot öleli fel.

Célja a diákok felkészülése a gimnáziumból kilépésre, a felsőfokú tanulmányokra, illetve az önálló életvezetésre.

A feladatok és a tevékenységek ebben a szakaszban a pályaválasztásra, a környezet (tágabb, szűkebb), a világ megismerésére, a tervezésre, a kritikus attitűdök fejlesztésére irányulnak.

Az egyes szakaszok közötti továbbhaladás feltételeit lásd a „Továbbhaladás az iskolában” című szakasznál; az óraterveket és a tevékenységeket a „Helyi tanterv” idevonatkozó részeinél.

3. 1. 2. Az osztályba és a csoportba sorolás elvei

Intézményünkben az osztályok létszáma maximált, 27 fő. Osztályt indítunk 18 fő jelentkezése esetén.

Az Arany János Program előkészítő osztályaiban 20 fő felett minden tárgyat csoportbontásban oktatunk azzal a céllal, hogy a kis létszámú csoportokban biztosíthassuk a tanulási hiányosságok pótlását, az egyéni haladási ütemet, a személyes kapcsolatokat.

A későbbi (9-12.) évfolyamokon kis csoportban marad a nemzetiségi és az idegen nyelvek oktatása.

Szakköröket, illetve fakultációt 8 fő jelentkezése esetén indítunk, néhány a tevékenység jellegéből következő kivételtől eltekintve, ahol egyéni felkészítés keretében nyílik erre lehetőség.

Az idegen nyelvi csoportok tudásszintre alapozva évfolyamonként, alacsony osztálylétszámok esetén két évfolyamonként jönnek létre. A csoportok létszáma nem haladhatja meg a 18 főt, és nem lehet kevesebb 10 főnél. A szintfelmérést a tanév végén, illetve az új diákoknál a beiratkozáskor végezzük.

3. 2. Nappali rendszerű képzési formák

⁵ Az AJKP részletes pedagógiai programja a IV. számú mellékletben olvasható

⁶ A felnőttoktatás –levelező és esti forma – pedagógiai programját lásd az V. számú mellékletben

3. 2. 1. Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja: ötosztályos gimnáziumi képzés (négyosztályos képzés egy előkészítő évvel 8. osztály után)⁷

Részvétel kritériumai

Ebben a képzési formába azok a tanulók vehetnek részt, aki rendelkeznek 8. osztályos végbizonyítvánnyal és megfelelnek a OM által előírt feltételeknek:

- a) a törvényes felügyeletet gyakorló szülők tanulmányaikat legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezték be,
- b) a gyermek után a szülők rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak.

Felvehető még az a tanuló is,

- akinek az esetében a törvényes felügyelet gyakorló szülők tanulmányaikat legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezték be, de a gyermek után a szülő nem jogosult rendszeres gyermekvédelmi támogatásra. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett tanulók tíz százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve,

vagy,

- akinek az esetében a gyermek után a szülők rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultak, a törvényes felügyeletet gyakorló szülők egyike tanulmányait legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán fejezte be, és a másik szülő is csak legfeljebb szakképesítéssel rendelkezik, de érettségi vizsgával nem. Az így felvehető tanulók létszáma azonban nem haladhatja meg az adott osztályba felvett tanulók tíz százalékát, tört létszám esetén felfelé kerekítve.

c) állami gondozottak,

d) gyermekvédelmi intézkedésként lakásotthonokban, intézetekben vagy hivatásos nevelőszülőknél helyeztek el.

Az epochális oktatás és a hagyományos tantárgyak

Az előkészítő év során magasabb óraszámban tanítjuk az anyanyelv és kommunikáció, a matematika (hiánypótló), valamint idegen nyelv tantárgyakat. Arra törekszünk, hogy az idejárom diákok 90 %-a gimnáziumunkban folytassa tanulmányait, de azokat is segítjük, akikről kiderül, hogy több sikerélményre számíthatnak más oktatási formában.

Az előkészítő év során tantárgycsoportokban – ún. epochában – tanulják a diákok

- a történelem és nemzetiségi népismeret (Ember és társadalom epocha);
- irodalom, anyanyelv és kommunikáció (kommunikáció epocha)
- ének-zene, rajz, médiaismeret, színjátszás, tárgyformálás a környezeti kultúrában (művészet epocha)
- és a fizika, kémia, biológia, földrajz (ember és természet epocha)

tárgyakat.

A délután

A délutáni tevékenységek indítása az ún. patrónusi óra, melyet az osztályfőnök és a kollégiumi nevelő együtt tartanak. A délutáni órák inkább a tanulássegítést illetve az alkotó sávokat foglalják magukba.

Modulokban hetente találkoznak a tanulók a tanulásmódszertannal és részt vehetnek különböző alkotó tevékenységekben. Hetente városi programokra, miniprojektekre mennek a diákok.

Projektek

Tematikus projekthét zárja a féléveket, melynek a tudásszint mérése is célja.

Mérés-értékelés

Évente két alkalommal kerül sor a diákok kompetenciáinak mérésére.

⁷ Az AJKP részletes programját a IV. számú melléklet tartalmazza

3. 2. 2. Tervezett (eddig még nem indított) képzés: idegen nyelvi tagozat: ötosztályos gimnáziumi képzés (négyosztályos képzés egy nyelvi előkészítő évvel 8. osztály után)⁸

Ebben a képzési formában a hangsúly az idegen nyelv minél tökéletesebb elsajátításán van, célként az emeltszintű nyelvi érettségivel. Iskolánk angol és német nyelvű előkészítőt (és a későbbiekben emelt óraszámot) tervez. Erre a képzésre főként azok jelentkezését várjuk, akiknek kisebb egyéb tanulási hátrányai vannak, illetve a saját két előkészítő évünk után éreznek kedvet és tehetséget a tanult idegen nyelv alaposabb elsajátításához, mert az emelt óraszám és a program természete nem teszi lehetővé további hátránykompenzáló- előkészítő szakasz beiktatását. Itt a tanulásmódszertan mellett nagyobb és gyorsabb lépésekkel kell haladni a több ismeretet és információt tartalmazó tananyaggal.

3. 2. 3. Négyosztályos gimnáziumi képzés

Az előkészítő szakaszok után kapcsolódnak be tanulóink a formájában és kereteiben egységes négyosztályos képzésbe, ahova más általános iskolák 8. osztályt végzett tanulói is felvételt nyerhetnek korlátozott számban, az Arany János Kollégiumi Program előkészítő évéből továbbhaladó diákjainkhoz csatlakozva. Kezdő, új tanulókból álló osztály indítását nem tervezzük.

Ebbe a képzési formába azok a tanulók jelentkezhetnek, akik tanulási hátránnyal nem, vagy csekély mértékben rendelkeznek, az önálló tanulásra legalább az előkészítőt végzett diákok szintjén képesek.

Vizsgák:

A 9 -11. évfolyam negyedévente vizsgázik mindig más tárgyakból.

A 12. évfolyam két negyedéves vizsgát tesz a különböző tárgyakból. A harmadik negyedévben pedig próba érettségit tesznek.

Vizsgáinkat az iskola „**Vizsgaszabályzat**” című dokumentuma szabályozza.

3. 3. Esti és levelező rendszerű képzéseink

4. A képzés rendje

4. 1. Tanulói jogviszony

4. 1. 1. Belépés az iskola induló évfolyamaira

A Gandhi Gimnáziumba a diákok az OKÉV KIFIR rendszerén, az általános iskolájukban kitöltött jelentkezési lapok, vagy egyéni, szülői megkeresés útján jelentkezhetnek. A jelentkező diákok felvételi elbeszélgetésen vesznek részt, mert felvételiztetésükre jelenleg nem alkalmas a központi felvételi feladatsor. Gimnáziumunkat azok a diákok keresik elsősorban, akik nem kitűnő vagy jó rendűek, hanem inkább közepes tanulók. (Lásd: helyzetelemzés). Így a központi feladatsor csak azt mutatná, mit nem tudnak a tanulók, arról nem nyernék képet, mit tudnak, mire képesek, mennyire motiváltak, márpedig számunkra ezek azok a mutatók, melyek mentén össze tudjuk állítani az induló osztályokat.

Az alkalmassági vizsga során a tanulók motivációjukról, érzelmi intelligenciájukról, és alapkészségeikről adnak képet az itt tanítók számára. Ennek alapján tudjuk eldönteni, vállaljuk-e a tanuló gimnáziumra előkészítését, illetve gimnáziumi képzését.

A felvételi eljárás pontos menetét „**A felvételi eljárás szabályzata**” című iskolai dokumentumunk szabályozza.

A gyermekek felvételéről a felvételi bizottság dönt, fellebbezés esetén a fenntartó. A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programjába csak azok a tanulók jelentkezhetnek, akik megfelelnek az OM által meghatározott kritériumoknak. (lásd feljebb a **3. 2. 1. pont alatt**)

4. 1. 2. Átvétel más iskolából

Más iskolából történő átvétel esetén tanév végén (augusztus 31-ig) különbözeti vizsgát kell tenni a közismereti tárgyakból. Ezek mindegyikéből rendelkeznie kell az átjelentkező diáknak az adott tantárgy előző évi anyagából legalább a minimális teljesítménynek megfelelő szinttel. A jelentkezés feltétele a közismereti tárgyak szerinti 3, 5 - es átlag. Az átjelentkező felvételéről a leendő osztályfőnök, a vizsgáztató tanárok és az iskolavezetés egy tagja dönt. Tanév közben csak költözés, vagy más középiskola igazgatójával történt előzetes egyeztetés esetén fogadunk el jelentkezést. Ebben az esetben is 3, 5 –es átlag a jelentkezés feltétele, és a diáknak a félév vagy tanév végén osztályozó vizsgát kell tennie valamennyi közismereti tárgyból.

⁸ A nyelvi előkészítő részletes programját az V. számú melléklet tartalmazza

4. 1. 3. A továbbhaladás, a magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanévet minden évfolyamon akkor tekintjük befejezettnek, ha a diák teljesítette a helyi tanterv által arra a tanévre előírt követelményeket, és ebből legalább elégséges érdemjegyet szerzett.

A félévi vagy év végi osztályzat egy adott tantárgyból akkor elégtelen, ha a félév, illetve a tanév folyamán szerzett osztályzatok átlaga legfeljebb 1,5. Ha ez az átlag legalább 1, 51, akkor az osztályzat nem elégtelen.

A tanulónak rendelkeznie kell az adott időszak alatt a csoport tagjai által szerzett átlagos jegyszám legalább 60 %-ával.

Ha egy tanuló összes hiányzása meghaladja a 250 órát, vagy az igazolatlan hiányzása meghaladja a heti óraszámot, akkor csak osztályozó vizsgán teljesítheti valamennyi közismereti tantárgy követelményeit. A vizsgák tételének lehetőségéről a tantestület dönt.

Ha egy tanuló valamely tantárgy megtartott éves óráinak több mint 30 %- áról hiányzott, akkor a tantárgy követelményeit csak osztályozó vizsgán teljesítheti.

Az AJKP előkészítő évfolyamán a kompetencia és tudás felmérése után, azok, akik a minimum követelményeket nem teljesítik, segítséget kapnak a más oktatási intézménybe jelentkezéshez.

A 11. évfolyamba lépésnek nem feltétele az alpműveltségi vizsga letétele.

4. 1. 4. A tanulói jogviszony megszűnése

Megszűnik a tanulói jogviszony,

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján.
- az utolsó évfolyam elvégzését követő első vizsgaidőszak utolsó napján.
- a tankötelezettség megszűnése után, ha a tanuló ezt írásban bejelenti, a bejelentés tudomásul vétele napján
- a kizárás az iskolából fegyelmi határozat jogerőre emelkedése napján.
- ha a – nem tanköteles - tanuló igazolatlan hiányzásainak száma eléri a jogszabályban meghatározott időt

5. A tanulói jogviszonyhoz kapcsolódó szolgáltatásaink

A Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium tanulói a tanulói jogviszonyukból eredően különböző szolgáltatásokat vehetnek igénybe ingyenesen, vagy méltányos térítés ellenében.

Szolgáltatásaink egy részét az otthontól való távolság indokolja, más része a tanuláshoz vagy a szabadidő helyes eltöltéséhez kapcsolódik

Figyelembe vesszük, hogy a hozzánk érkező gyerekek többsége otthonában vagy lakóhelyén nem rendelkezik azokkal az eszközökkel, felszerelésekkel, melyek lehetővé teszik az eredményes felkészülést, az információszerzést. A legtöbb kistélepülésen nincsen könyvtár, az otthonokban nincsenek könyvek, számítógépek. Ez azt is jelenti, hogy az információhordozó eszközök helyes használatát sem a családi szocializációban, hanem az iskolai szocializáció során sajátítják el a tanulók.

5. 1. Kollégium⁹

A Gandhi Gimnázium tanulóinak többsége távoli kis településről érkezik, így a tanulói jogviszonnyal együtt azonnal felvételt nyer a kollégiumba is. A kollégium három- négyágyas szobákkal várja a diákokat, az egyik szárnyban két emeleten a fiúkat, míg a másikban három emeleten a lányokat.

5. 2. Könyvtár¹⁰

A gimnázium és a kollégium jól felszerelt könyvtára, melyet a Budapesti Goethe Intézet segítségével és a Niermann Alapítvány támogatásával újítottunk fel, egész napos nyitva tartással áll a diákok és a pedagógusok rendelkezésére. A hátrányos körülmények közül érkező gyerekek esetében különösen fontosnak tartjuk, hogy a könyvtár ne csak a könyvek kölcsönzésére szolgáljon, hanem berendezésével, légkörével ösztönözzön ott tartózkodásra, kutatásra, elmélyülésre is. Legyen találkozóhely diákok és pedagógusok között, ahol a tanulás, fejlődés érdekében elérhető az információ, adott a felkészülés lehetősége. A könyvtár legyen tanóráknak, rendezvényeknek, programoknak kulturált helyszíne.

A diákok a tankönyveket és a kiegészítő taneszközöket kölcsönzik a könyvtárból, nem kell megvásárolniuk. A költségvetés normatív támogatás formájában bocsátja rendelkezésünkre azt az összeget, mellyel a hátrányos helyzetű diákok könyveit a könyvtár számára megvásárolhatjuk, illetve a leselejtezett példányokat évről-évre pótolhatjuk.

A könyvtárat a tanulók és az iskola dolgozói regisztrációs kártyájukkal vehetik igénybe.

⁹ A kollégium működési rendjét, pedagógiai elveit, szabályait és szolgáltatásait lásd a VI. számú mellékletben.

¹⁰ Részletesen lásd a „Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium könyvtárának szervezeti, működési és gyűjtőkori szabályzata” című dokumentumban

5. 3. Számítógép és internet használat¹¹

A számítógépteremben, a könyvtárban és a tantermekben elhelyezett számítógépeket tanórán, a felkészüléshez és a szabadidős tevékenységekhez használhatják a diákok.

5. 5. Étkezés

A tanulók napi háromszori étkezést kapnak a Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium éttermében méltányos térítési díj¹² ellenében.

Biztosítunk étkezést azokon a hétvégeken, amikor a diákok rendezvény miatt benntarthatnak a kollégiumban, illetve az étkezési normának megfelelő hideg csomagot vagy annak ellenértékét kapják a diákok minden olyan esetben, mikor az intézmény képviselője vagy kirándulás miatt elutaznak

5. 6. Büfé

A kollégium épületében külső szolgáltató által működtetett büfé áll rendelkezésre.

5. 7. Egészségvédelem

Iskolánkban heti két alkalommal iskolaorvos, naponta ápolónő fogadja, illetve látja el a beteg diákokat a kifüggesztett rendelési idő szerint. Az ápolónő szervezi a tanév rendjében megjelenő egészségnapokat, a szűréseket, általános vizsgálatokat, valamint kíséri a városi szakrendelésekre a betegségük miatt önállóan közlekedni nem tudó tanulókat.

6. Az iskolai élet munkarendje, hagyományok

6. 1. Általános munkarend

A tanítás 8. 00-kor kezdődik. Az epochák 85 (dupla órák), a tanórák 45, a szünetek pedig 5- 10- 15 percesek. Tanítási órát 15. 00 – kor kezdünk utoljára.

A délutáni szolgáltatásaink magukba foglalják a tanulásegítést (tanulásmódszertan), az önálló tanulás különböző helyeken történő felügyeletét (számítógépterem, könyvtár, tanulószoba, lakószint), az alkotó tevékenységeket, szakköröket és sportköröket, melyeket rendszeresen és alkalmanként nyújtunk a diákoknak. Ezeket a helyi tanterv illetve a mellékletekben található programok által meghatározott módon lehet, illetve kell igénybe venni.

A kollégium munkarendjét a „**Kollégiumi nevelési program**” szabályozza. (VI. számú melléklet)

A heti munkarendben a pénteki tanítási napon legfeljebb 0. órával együtt maximum 6 órát tartunk a hazautazás biztosítása miatt.

A tanítást, a programokat, terveinket negyedéves egységekre bontjuk.

A tanév menetét az oktatási miniszter által kiadott és a tantestület által kiegészített és jóváhagyott tanév rendje szabályozza.. A szünetek kiadásában ésszerűsítés miatt eltérünk, amennyiben a hazautazások és visszaérkezések szervezése ezt indokoltá teszi.

6. 2. Hagyományok

Nemzeti iskolai ünnepek	Október 2. Gandhi születésnapja	Október 23. 1956-os forradalom	Február 22. megemlékezés a kommunista diktatúrák áldozatairól	Március 15. nemzeti ünnep	Április 16: megemlékezés a holocaust áldozatairól
Rendezvények, hagyományok	nyílt nap	szalagavató (november)	Emberi Jogok Napja (december 10.)	karácsony	magyar kultúra napja (január)
	farsang (február)	olvasóest (április)	ballagás (május)	Gandhi Napok (május)	szülők napja, roma projekt napok (június)
Zöld napok szervezése	egészségnap (március)	sportnap (május)			

¹¹ A számítógépek használati rendjét a „Számítógép használati szabályzat” írja le.

¹² A térítési díj számításának elveit és módját lásd a „Gandhi Közalapítványi Gimnázium és Kollégium szociális támogatási rendszere” című dokumentumban

7. Iskolahasználók az iskolai közéletben

7. 1. A Gandhi Gimnázium szervezeti rendszere

A Gandhi Gimnázium intézményi struktúráját, és a szerepekhez kötődő feladatok és kompetenciák leírását a Szervezeti és Működési Szabályzat rögzíti.

7. 2. Tanulói részvétel, diákönkormányzat

7. 2. 1. A tanulók közösségei

Az iskolai feladatok jó része feltételezi a közösségi tevékenységet.

Az iskolai közösség szervezeti felépítésekor, a szervezet érdemi működésében elengedhetetlen a diákok tevékenysége, a tervezés, az irányítás és a végrehajtás fázisaiban.

7. 2. 2. A diákok érdekérvényesítésének lehetőségei

A Gandhi Gimnázium deklarált célja diákjait különböző közéleti szerepekre felkészíteni.

Közéleti, társadalmi szerepekre hatékonyan felkészíteni azonban csak közéleti, társadalmi szerepekben lehet.

Biztosítani kell, hogy bizonyos, az iskola egészét érintő kérdésekben az iskola egésze dönthessen közvetlenül. Ezért a legfőbb "jogosítványforrásnak" az iskolai közgyűlésnek kell lennie, amely nem csupán az iskola önkormányzati, végrehajtói szervét választhatja meg, de a különféle tevékenységek vezetéséhez rendelt vezetők kiválasztásába, valamint bizonyos törvényhozói funkcióban is részt kell vennie.

A belső panaszkezelési rendszerünket az érdekvédelmi fórum működteti. A havi rendszerességgel ülésező, jegyzőkönyvet és határozatot hozó testület munkájában részt vesznek a szülők, gyermekek, pedagógusok, iskolavezetés képviselői.

Az érdekvédelmi fórum folyamatábráját a minőségirányítási program tartalmazza.

7. 2. 3. Az iskolai diákönkormányzat

A Gandhi Gimnázium és Kollégium diákjai minden évben egy 12 fős Diákönkormányzatot választanak a DÖK által szervezett tanítás nélküli munkanapon, melynek teljes programjáról a még hivatalban lévő diákönkormányzat dönt.

A diákönkormányzat választási eljárását és működését az SZMSZ- ében rögzíti. Jogositványaik az Oktatási Törvényben szabályozottak szerint meghatározottak.

A diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért tanár segíti, aki - a diákönkormányzat megbízása alapján - eljárhat a diákok képviselőjében.

Az iskola a működés feltételeinek körében garantálja a diákönkormányzat számára igénybe vehető termet.

A költségvetési törvény tanulónként normatív támogatást ír elő, amely összeggel a diákönkormányzat maga rendelkezhet.

Az iskola vezetése az intézmény költségvetésének tervezésekor kiegészítő támogatási javaslatot tesz a fenntartónak. A diákönkormányzat az előbbi finanszírozási lehetőségeken kívül alternatív bevételi forrásokat keres (pályázatok, bevétellel járó rendezvények), s e tevékenység éves munkatervük része.

A diákönkormányzat jogai

A DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. (Oktatási Törvény 63 §. 5. p.) Alapvető feladata az iskolai munka segítése, diákok, tanárok, szülők együttműködésének előmozdítása. Feladata a problémák megfogalmazása is - mindenki által elfogadható módon.

A diákönkormányzatnak döntési joga van:

- saját működése, munkája megszervezéséről,
- saját szervezeti és működési szabályzatának megalkotásáról,
- tisztségviselői megválasztásáról,
- a működéséhez biztosított pénzüsszeg felhasználásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- saját tájékoztatási rendszeréről,

- a munkáját támogató tanár személyéről.

Ezekben a kérdésekben a nevelőtestületet véleményezési jog illeti meg.

A diákönkormányzatnak egyetértési joga van az alábbiakban:

- az iskolai szervezeti és működési szabályzat bizonyos pontjaiban,
- a szociális juttatások elveinek meghatározásában,
- ifjúságpolitikai célú pénzeszközök felhasználásában
- a házirend elfogadásában és módosításában.

A diákönkormányzatnak véleményezési jogot biztosít a törvény az alábbi esetekben:

- az intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben,
- a tanulókat érintő valamennyi kérdésben,
- a tanuló ellen folyó fegyelmi eljárásban,
- az intézmény költségvetésének meghatározásával és módosításával kapcsolatban (Okt. tv. 102. §. 3.p.),
- a tankönyvek megvásárlásának támogatásával kapcsolatban.

A döntéshozó köteles a fent felsorolt esetekben meghallgatni a diákönkormányzat álláspontját, de nem kell döntése során alkalmazkodnia ahhoz.

A DÖK vezetőinek megválasztása

A diákönkormányzat létrehozásakor mindenki választó és választható, aki az intézménnyel tanulói jogviszonyban áll.

Iskolánkban hagyomány a választás előtti jelöltállítás. A jelöltállítás feltételei: vállalja a tanuló a jelölést, és legalább 15 támogató aláírást gyűjt össze.

A választások kiírását követően szükséges a jelöltek számára megfelelő időt (minimum 5 nap) és nyilvánosságot biztosítani nézeteik kifejtésére, a választók meggyőzésére (kampányidőszak). A jelölteknek tekintettel kell lenniük a többi jelölt személyiségi jogaira és munkájára. A negatív kampányt el kell kerülni.

A szavazás titkos.

A szavazás lezárulása után a szavazatszámoló bizottság nyilvánossá teszi a választás jegyzőkönyvét, amelynek tartalmaznia kell a leadott szavazatok számát, és írásban kell rögzíteni a szavazás végeredményét.

A diákönkormányzatnak jelenleg 12 tagja van, akik maguk közül megválasztják az elnököt és beosztják az egyes tagok feladatait. Megbízatásuk egy évre szól, de ez nem zárja ki az eredményesen dolgozó diákvezetők újraválasztását;

Visszahívásuk teljes passzivitás, vagy fegyelmi vétség esetén lehetséges. A visszahívás lehetőségének részletes szabályozása a diákönkormányzat SZMSZ-ének a feladata. Visszahívás esetén a következő legtöbb szavazatot kapott jelölt lép a visszahívott diákönkormányzati tag helyébe.

A diákönkormányzat megválasztása közéletiségre nevel, a tanulók megismerkednek a jelöltállítás szabályaival. A kampány ötletgazdagsága sikerük mércéje lehet, a segítőtársak önzetlen támogatásukkal növelhetik jelöltjük esélyeit, a választás presztízsét. A vezetők megismerik társaik képviselőnek felelősségét, különösen, ha ezt megyei, vagy országos szinten is gyakorolhatják.

A diákfórum

A diákok legmagasabb szintű konzultációs lehetősége a diákfórum. Diákfórumot kétféleképpen lehet működtetni: az egyik, mikor az egész diákság összehívása megtörténik, és meghívást kapnak azok is, akik bármely napirendi pontban érintettek. Ebben az esetben kezdeményező lehet a DÖK, a diákok 30 %-a, a tantestület.

Másik mód, amikor valamilyen probléma, ügy megbeszélése kooperatív, de képviselői rendszerrel történik.

7. 3. Szülői részvétel

Annak érdekében, hogy a pedagógusok szakértelme mellett a szülők nézetei is érvényre jussanak, az intézményben Szülői Tanács működik. Ez a szülők véleményére építő fórum az elvárások közvetítésével fontos kapcsolódási pontot jelent a szülők és az iskola között annak ellenére is, hogy a szülők lakhelyei más településeken találhatók.

A hagyományos szülői értekezlet nehezen működtethető iskolánkban, mivel sokan nem tudnak Pécsre jönni a távolság, anyagi okok, illetve családi kööttségek miatt. Ezért inkább a kapcsolattartásra a családlátogatásokat tartjuk alkalmasnak.

Az iskolai szociális munkás, osztályfőnökök, nevelők családlátogatásai alkalmával az egyes gyerekek problémáival való egyéni foglalkozás mellett családi háttérének megértésére, segítő kapcsolatra kell törekedni. A családlátogatáskor megnyilvánuló közvetlenség a kölcsönös bizalmat erősítheti.

Évente megrendezésre kerül a Szülők Napja, melynek keretében különböző közös tevékenységeket végeznek a diákok, szülők és pedagógusok.

A Szülői Tanács díjat alapított a legnépszerűbb pedagógus, illetve a legjobban tanuló diák részére, melynek kiosztása a Szülők Napján történik.

8. Tanulók fizikai állapotának mérése és értékelése

A mérések célja: a tanulók fizikai teljesítményének és a fejlődésének megítélése, korosztályos átlaggal történő összehasonlítása, valamint az oktató-nevelő munka eredményeinek, hiányosságainak a felmérése.

A mérések módszerei: az iskoláskorú fiatalok fizikai teljesítőkéességének vizsgálatára dr. Arday és dr. Farmosi által kidolgozott próbaegyüttesekre épülnek, az alapvető antropometriai adatok (testmagasság, testtömeg) rögzítése mellett.

A mérések egyszerűek, objektívek és az országos korosztályos eredményekkel összehasonlíthatók.

A méréseket évente kétszer, ősszel és tavasszal végezzük.

Ősszel

- Cooper teszt (m)
- felülés térdérintéssel (db)
- helyből távolugrás (cm)
- karhajlítás, nyújtás fekvőtámaszban (db)
- tömöttlabda (3kg) dobás hátra (cm)

Tavasszal

- Cooper teszt (m)
- felülés térdérintéssel (db)
- helyből távolugrás (cm)
- karhajlítás, nyújtás fekvőtámaszban (db)
- 60m futás (s)

Az tesztek alkalmasak az aktuális keringés-légzés állapotának jellemzésére, valamint a mindennapi életben leggyakrabban használt izmok erejének, gyorsaságának, erőállóképességének a mérésére.

Cooper teszt

A hosszútávú aerob állóképesség ellenőrzésének egyik világszerte elfogadott módszere, cél, hogy 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot teljesítsük.

Hanyattfekvésből felülés térdérintéssel kifáradásig

Csípőhajlító és a hasizmok erőállóképességének a mérésére alkalmazzuk.

Helyből távolugrás

Az alsó végtag dinamikus erejének mérésére alkalmazzuk.

Kétkezes dobás hátra fej fölött

A váll és a törzsizmok gyorsasági erejének mérésére alkalmazzuk.

Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás kifáradásig

A vállöv és kar erőállóképességének mérésére alkalmazzuk.

60m futás

Ciklikus gyorsaság mérésére alkalmazzuk.

A felmérések elvégzése után – az értékelő táblázatok – alapján mindenki saját maga is megtudhatja, hogy korának és nemének megfelelően milyen az általános fizikai teljesítőképessége.

Minősíték: kiváló, jó, közepes, kielégítő, nem kielégítő.

9. A nevelési/pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a nevelő, oktató munkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

10. A gimnázium egészségnevelési programja

11. A környezeti nevelési program

12. A pedagógiai program legitimációja

A Gandhi Gimnázium Pedagógiai Programja 2005. szeptember 1-én lép hatályba. Szükséges folyamatosan figyelemmel kísérnünk a benne rögzítettek megvalósulásának mértékét, szabályozásainak teljesíthetőségét. Minden tanévzáró tantestületi értekezleten az éves munka értékelését a pedagógiai program tükrében kell elvégezni. Évente, hagyományosan megtartandó, augusztusban lebonyolítandó háromnapos pedagógiai értekezletünkön átfogóan kell elemezni a pedagógiai program elemeit, kikérve a szülői és a tanulói oldal véleményét is. Módosítása a Köznevelési Törvény előírásai szerint történhet. Ha a tantestület legalább egyharmada kezdeményezi a módosítást, akkor azt vagy az általuk kért időpontban, vagy legkésőbb 21 napon belül meg kell tárgyalni, és döntést kell hozni.

A pedagógiai program, mint nyilvános dokumentum egy-egy példányát el kell helyezni:

- az irattárban
- az igazgatói irodában
- az iskolatitkárnál
- az iskola tanári szobájában
- a Szülői Tanács elnökénél
- a Diákönkormányzat irodájában
- a Diákönkormányzatot segítő tanárnál

Pécs, 2006. augusztus 31.

Csovcics Erika
igazgató